

හෙළ කලාවන් සුරකිමු

මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් ලක්දිවට බුදු දහම හඳුන්වා දීමත් සමග එය ආරක්ෂා කර ගැනීම හා ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා දේශීය හික්ෂු සමාජයක් ආරම්භ කරන ලදී. අනතුරුව තැනින් තැන මෙරට විහාරස්ථාන ඉදි වූයේ උන් වහන්සේලාගේ වාසස්ථාන වශයෙනි. මහජනයාට වැඳුම් පිඳුම් කිරීම සඳහා ත්‍රිවිධ වෛත්‍යය ද ඒ සමග ම ගොඩ නැගුණි. එනම් ස්තූපය, බෝධි වෘක්ෂය හා බුද්ධ ප්‍රතිමාවයි. බෞද්ධ කලා ශිල්ප ගණයට ඇතුළත් වන චිත්‍ර, මූර්ති, කැටයම් මෙන් ම ගෘහ නිර්මාණ කලාව ද බිහි වූයේ ත්‍රිවිධ වෛත්‍යයෙන් සමන්විත විහාරස්ථාන මධ්‍යස්ථාන කරගෙන ය.

දුමින්දාගමනයත් සමග මෙරටට පැමිණි අටළොස් කුලයක ශිල්පීන් අතර මෙබඳු කලා ශිල්ප පිළිබඳ විශේෂඥයින් ද සිටින්නට ඇත. අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවලට අයත් බොහෝ කලා නිර්මාණවලට භාරතීය ආභාසය ලැබීම එය සනාථ කරවන්නකි. පසු කාලයේ ලොවක් මවිතයට පත් කරන ශ්‍රේෂ්ඨ කලානිර්මාණ බිහි වූයේ භාරතීය මග පෙන්වීම ද ලබා ගත් හෙළ කලාකරුවන්ගේ සුරතීනි. ඉන් කිහිපයක් මෙසේ හඳුනා ගනිමු.

ස්තූපය

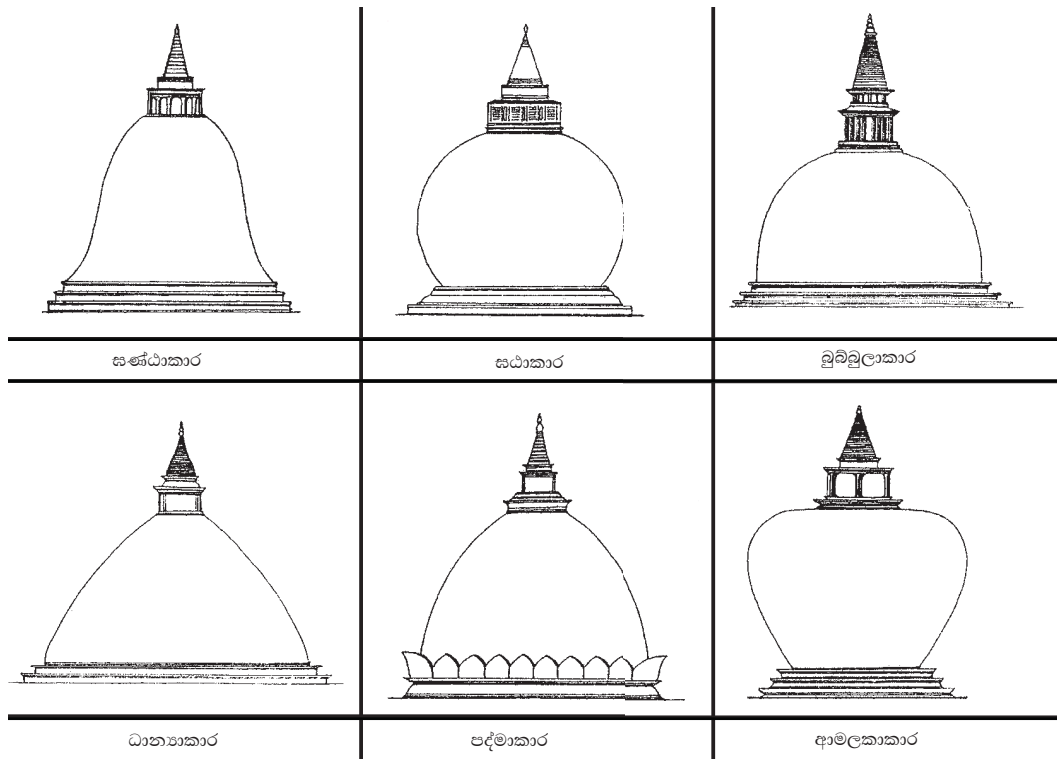
විවිධ කුරු ලතා මෙන් ම ගොඩනැගිලි ද පිරුණු පරිසරයක වුව ද බෞද්ධ විහාරස්ථානයක් වෙත් කොට හඳුනා ගැනීමේ සලකුණ වන්නේ සුදෝ සුදුවන් ව බබලන ස්තූපයයි. එය සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියේ එක් සංකේතයකි. ස්තූපය හැඳින්වීම සඳහා විවිධ නම් භාවිත කරනු ලබයි. වෛත්‍යය, වෙහෙර, සෑය, දාගැබ, ථූපය, චේතිය යනු එයින් කිහිපයකි. විහාරස්ථානයක මූලික අංගයක් වන ස්තූපය, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශාරීරික වෛත්‍යය නිරූපණය කරයි. බුදු, පසේබුදු, මහ රහත් යන උතුමන්ගේ ධාතු හා විවිධ පූජා වස්තු තැන්පත් කොට ස්තූප ඉදි කිරීම අතීතයේ සිට පැවැතෙන්නකි. ඒ අනුව විහාරස්ථානයක ඇති ත්‍රිවිධ වෛත්‍ය අතුරින් පළමු ව වන්දනා කළ යුත්තේ ස්තූපයටයි.

මෙරට ස්තූප ඉදිවීමේ ආරම්භය පිළිබඳ විවිධ කතා පුවත් පවතී. ලක්දිව බුදු දහම ස්ථාපිත වීමත් සමග ගොඩනැගුණු මුල් ම ස්තූපය ලෙස සැලකෙන්නේ අනුරාධපුරයේ පිහිටා ඇති ථූපාරාම දාගැබයි. මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ උපදෙස් මත බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දකුණු අකු ධාතූන් වහන්සේ තැන්පත් කොට දෙවන පෑතිස් නිරිඳුන් විසින් මෙය කරවන ලදී. අනතුරුව විවිධ හැඩයන්ගෙන් යුත් ස්තූප විවිධ පාලකයින් විසින් ඉදිකරවන ලදී.

ස්තූප ආකෘති

ගර්භයේ ස්වරූපය අනුව ප්‍රධාන වශයෙන් ස්තූප සයාකාර වේ.

1. සණ්ඨාකාර	- සණ්ඨාරයක හැඩය (සීනුවක හැඩය)
2. සථාකාර	- කළයක හැඩය
3. බුබුලාකාර	- දිය බුබුලක හැඩය
4. ධාන්‍යාකාර	- ධාන්‍ය ගොඩක හැඩය
5. පද්මාකාර	- පියුමක හෙවත් නෙළුම් මලක හැඩය
6. ආමලකාකාර	- නෙල්ලි ගෙඩියක හැඩය.

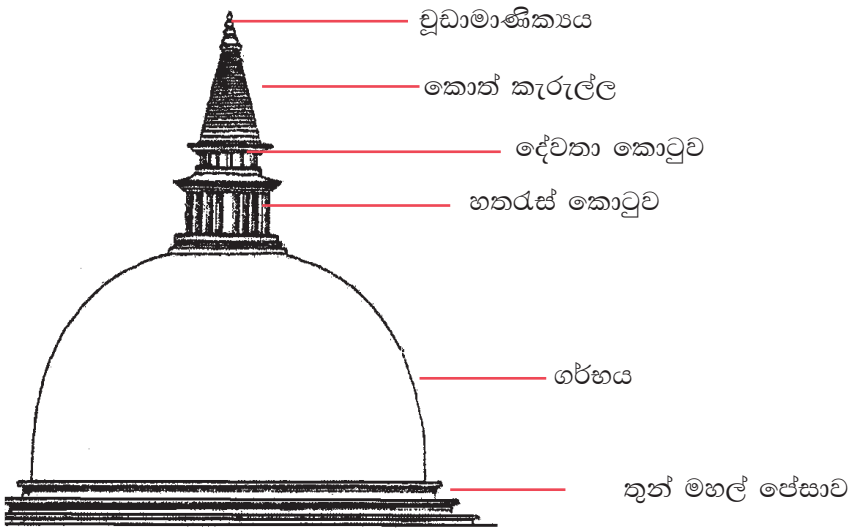
මේ අතුරින් අද වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැක ගත හැකි වන්නේ ආකෘති තුනක දාගැබ් ය. වත්මන්හි අප දකින ථූපාරාම, මහියංගණ ස්තූප සන්ධාකාර හැඩයට නිදසුන් ය. රුවන්වැලිසෑය, අභයගිරිය වැනි මහා ස්තූප බුබුලාකාර වේ. කැලණි රජමහා විහාරයේ පිහිටි ස්තූපය ධාන්‍යාකාර වේ. ඉතිරි හැඩවලට අයත් පැරණි ස්තූප ද පැවති බව විචාරක මතයයි. ඒ අනුව කතරගම කිරිවෙහෙර මූලින් සධාකාර හැඩයෙන් යුක්ත වූ බවත් දැදිගම කොටවෙහෙර පද්මාකාර වූ බවත් විද්වත්හු පෙන්වා දෙති. පොළොන්නරුව සත්මහල් ප්‍රාසාදය, මූලින් සඳහන් ආකෘති හයට පරිබාහිර ස්තූපයක් ලෙස මහාවාරිය සෙනරත් පරණවිතාන මහතා පෙන්වා දෙයි. එය චතුරශ්‍රාකාර ස්තූපයක් ලෙස එතුමා නම් කරයි.

ස්තූපාංග

ස්තූපයේ පවත්නා කලාත්මක බව වැඩි දියුණු කිරීමට ස්තූපාංග උපකාරී වී ඇත. ලක්දිව අංග සම්පූර්ණ ස්තූපයක පහත සඳහන් අංග හඳුනා ගත හැකි ය. මෙම අංග විවිධ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් අර්ථවත් කරන බව විද්වත් මතය වේ.

1. තුන් මහල් පේසාව
2. ගර්භය
3. හතරැස් කොටුව
4. දේවතා කොටුව
5. කොත් කැරැල්ල
6. වූඩාමාණිකාය

පුරාණ ස්තූප බොහෝමයක් ඉදිකොට ඇත්තේ වෘත්තාකාර හෝ සමචතුරාශ්‍රාකාර සලපතළ මළුවක ය. ඊට පහළින් වැලි මළුවක් ද දැකිය හැකි ය.

වේනියසර හෙවත් වටදාගෙය

ස්තූපය සඳහා ඉදි වූ වෘත්තාකාර පියස්සක් සහිත ගෘහය වේනියසර හෝ වටදාගෙය නමින් හැඳින්වෙයි. ස්තූපයේ ආරක්ෂාව හා බැතිමතුන්ගේ ආරක්ෂාව සැලකිල්ලට ගෙන මෙම නිර්මාණය කර ඇත. මෙය කුඩා පරිමාණයේ ඇතැම් ස්තූප සඳහා ඉදිකර තිබූ බවට නිදසුන් අද ද දක්නට ලැබේ. ටුපාරාමය, අම්බස්තලය, ලංකාරාමය, වැනි අනුරාධපුරයේ පිහිටි ස්තූප වටා ඇති ගල්කණු එයට සාක්ෂි දරයි. පොළොන්නරුවේ හා මැදිරිගිරියේ පිහිටි වටදාගෙවල් කලාත්මක බවින් අනූන ය.

fmdf<lk&krej j godf. h

වාහල්කඩ

ඇතැම් ස්තූපවල ගර්භයට සම්බන්ධ සිව් දිසාවට මුහුණලා තනන ලද අලංකාර තොරණ වැනි අංගයක් දැක ගත හැකි ය. එය වාහල්කඩ හෙවත් ආයක නමින් හැඳින්වේ. වාහල්කඩක දෙපස මල් ලියකම් සහිත ශිලා ස්තම්භ දෙකක් පිහිටා ඇති අතර මැද කොටස සමාන්තර තීරු යොදා හංස රූප, වාමන රූප, ඇත් හිස් හා බොරදම් යොදා අලංකාර කොට ඇත. මිහින්තලේ කණ්ඨක වෛත්‍යයෙහි නැගෙනහිර වාහල්කඩ උසස් කලාත්මක නිර්මාණයකි.

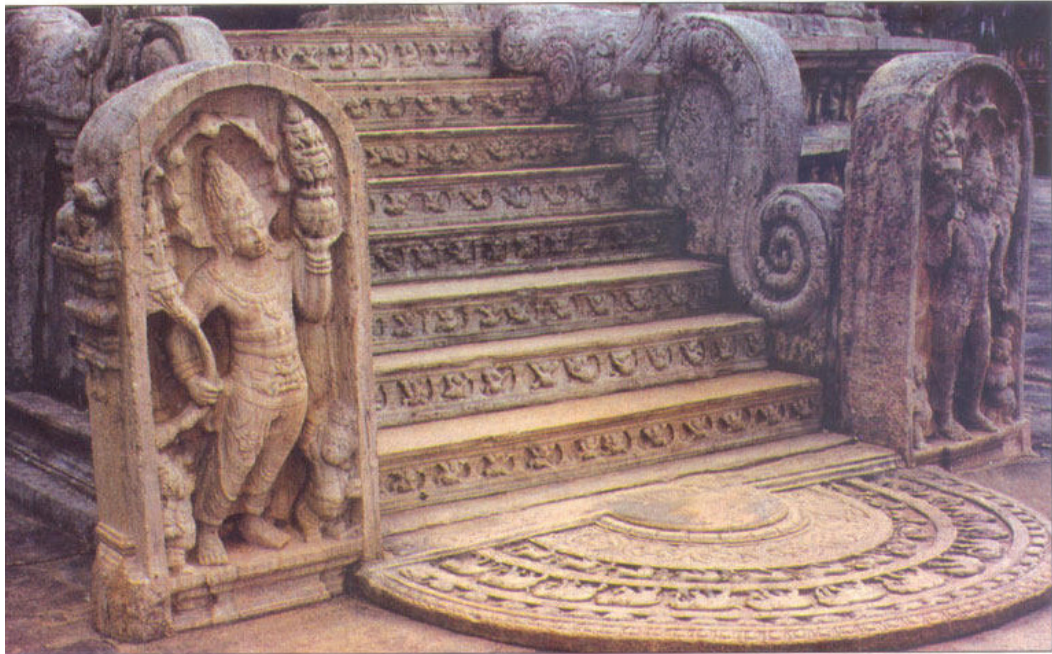
ñyka f, al K&I ffp; Hfha
j dy, 4 v l eghi

බෝධිසර

බෝධීන් වහන්සේ වටා නිමවන ලද පටු පියස්සක් සහිත මණ්ඩපය බෝධිසරය ලෙස ව්‍යවහාරයට පත් විය. මේ කුලීන් ද බෝධි වෘක්ෂයේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමක් සිදු කෙරුණි. අනුරාධපුරයේ ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වටා ද, බෝධිසරයක් නිමවා තිබූ බවට සාක්ෂි හමුවේ. වර්තමානයේ බෝධිසර දැක ගත නොහැකි වුවත් බෝධිසර පිහිටි ස්ථාන කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකි ය. මෙතෙක් හමු වී ඇති කලාත්මක බවින් උසස් ම බෝධිසරය කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ නිල්ලක්ගම පිහිටා ඇත.

පියගැටපෙළ

බෞද්ධ විහාරස්ථානයකට හෝ වෙන යම් ගොඩනැගිල්ලකට පිවිසීමට සඳකඩපහණට පා තැබූ පසු ඊළඟට පියවර තැබිය යුත්තේ පියගැටපෙළට ය. පියගැට ද අලංකාර කැටයම්වලින් සරසා තිබේ. පියගැට දෙකක් අතර හිසින් බරක් උසුලාගෙන සිටින ඉරියව්වෙන් නෙළා ඇති වාමන රූප දැකිය හැකි ය. ඊට අමතර ව පලාපෙති කැටයම්වලින් අලංකාර කරන ලද පියගැට ජේලි ද දක්නට ලැබේ.

wkqrD0mqfhaì fi daud, s dfõ i | l vmyK" uq. , " fl drj l a. , i y mh. egfm<

සඳකඩපහණ

බෞද්ධ සිද්ධස්ථානයකට පිවිසෙන පියගැට පෙළක ආරම්භයේ දක්නට ලැබෙන අර්ධකවාකාර ගල් පුවරුව හැඳින්වෙන්නේ සඳකඩපහණ නමිනි. මෙය ලාංකේය කැටයම් ශිල්පියාගේ විස්මිත කලා කෞශල්‍යය ලොවට හෙළි කරන තවත් සුවිශේෂ නිමැවුමකි. පාලියෙන් “අඩිචන්දපාසාණ” යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ද මෙයයි.

අනුරාධපුර යුගයේ සිට මහනුවර යුගය දක්වා ඒ ඒ යුගවලට අයත් සඳකඩපහණ රැසක් හමු වී ඇති අතර එම නිර්මාණ ඒ ඒ යුගවලට අනන්‍ය ලක්ෂණ ප්‍රකට කරයි. වඩාත් කලාත්මක සඳකඩපහණ නිර්මාණය කිරීමේ ගෞරවය හිමිවන්නේ අනුරාධපුර යුගයේ මධ්‍ය භාගයේ විසූ කලාකරුවන්ට ය. දැනට හමු වී ඇති සඳකඩපහණ කිහිපය අතර කලාත්මක බවින් මුල් තැන ගන්නේ අනුරාධපුරයේ බිසෝ මාලිගය අසල ඇති සඳකඩපහණයි.

මේවායේ කලාත්මක බව තීව්‍ර කරන ප්‍රධාන සාධකය වන්නේ එහි ඇති විසිතුරු කැටයම් ය. මල් ලියකම්වලින් මෙන් ම සත්ත්ව රූපවලින් ද සඳකඩපහණ විසිතුරු වේ. අනුරාධපුර සඳකඩපහණ පිටත සිට ඇතුළත ඇති කැටයම්වල මුලින් ම දක්නට ලැබෙන්නේ ශෛලිගත පලාපෙති මෝස්තරයයි. අනතුරුව ඇත්තේ එකිනෙකා පසුපස දිවයන ඇත්, අස්, සිංහ, ගව යන සතුන් සිව්දෙනායි. ඉන් පසු සංකීර්ණ ලියවැලක් ද අනතුරුව තුඩින් නෙළුම් පොහොට්ටු රැගෙන එකා පසු පස ගමන් කරන හංස පේළියක් ද ඊළඟට නැවත වතාවක්

සරල ලියවැලක් ද දක්නට ලැබේ. සඳකඩපහණෙහි මැද ඇත්තේ නෙළුම් මලක අර්ධයකි. මෙම පිළිවෙල හා කැටයම් සෑම සඳකඩපහණකට ම පොදු නොවේ. පොළොන්නරු යුගයේ සඳකඩපහණෙහි ගව රූපය ඉවත් ව ඇත. එයට හේතුව ලෙස සැලකෙන්නේ මේ වන විට හින්දු ආභාසය ලාංකේය සංස්කෘතියට එකතු වීමයි. මහනුවර යුගයේ සඳකඩපහණ කැටයම්වලින් පමණක් නොව හැඩය අතින් ද වෙනස් වී ඇත. අනුරාධපුර යුගයට අයත් සඳකඩපහණින් හව වක්‍රය අර්ථවත් කෙරෙන බව මහාවාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන මහතා පවසයි.

මුරගල

විහාර මන්දිරයක හෝ රාජකීය ගොඩනැගිල්ලක දොරටු අලංකාර කරන අර්ධ කවාකාර මුද්‍රන සහිත ගල්පුවරු දෙක මුරගල් නමින් හැඳින්වේ. සඳකඩපහණක හෝ පියගැට පෙළක ආරම්භක පියගැටය දෙපස මේ අලංකාර නිමැවුම දැකිය හැකි ය. මේවා කැටයම් සහිත හෝ රහිත හෝ ඒවා වේ. කොරවක්ගලේ ආරක්ෂාව තහවුරු කෙරෙන මුරගලේ විකාශය අනුව ඒවායේ ඇති කැටයම් ද විවිධාකාර ය. මුරගල ආරම්භයේ කැටයම් රහිත වුව ද, පසු ව පුන්කලස, බහිරව රූප හෙවත් වාමන රූප, පෙණය සහිත නාග රූප එයට එක් විය. මෙහි දැකිය හැකි මිනිස් වෙස් ගත් නා රජ කැටයම මුරගල විකාශයේ දියුණු ම අවස්ථාව පෙන්නුම් කරන්නකි. නා රජුගේ හිස වටා විහිදෙන නයි පෙණ මාලාවකි. ත්‍රිභංග ලීලාවෙන් නැගී සිටින නා රජුගේ වැලමිටෙන් ඉහළට නැමුණ එක් අතක ඇත්තේ මල් පිරවූ පුන් කලසකි. අනෙක් අතේ ඇත්තේ දළුලන ශාඛාවක් හෝ මල් ඉත්තක් වැනි දෙයකි. නා රජුගේ දෙපා මුල වාමන රූප එකක් හෝ දෙකක් දැකිය හැකි ය. දැනට විද්වතුන්ගේ සම්භාවනාවට ලක් වූ කලාත්මක මුරගල හමුවන්නේ අභයගිරියට අයත් රත්නපුරාසාදය නමැති ගොඩනැගිල්ල සමීපයෙනි.

කොරවක් ගල

මුරගලට පිටුපසින් පියගැට පෙළ දෙපස කැටයම් සහිත ව හෝ රහිත ව අත්වැලක් ලෙස දිගැටිව ඇති ගල් පුවරුව කොරවක් ගලයි. බොහෝ විට පියගැට පෙළ නගින්නන්ගේ ආරක්ෂාව හා පියගැට පෙළෙහි ආරක්ෂාව සඳහා ආධාරකයක් වශයෙන් ගොඩ නැගුණ ද මෙය ද කලාත්මක නිර්මාණයකි.

මකර මුඛයකින් නිකුත් වන ලියවැලක්, වෘත්තාකාර දඟරයකින් අවසන් වන ලෙස නිර්මාණය කර තිබීම මෙහි ඇති සුලභ කැටයම් වේ. කොරවක් ගලේ පිටට පෙනෙන බිත්තියේ සිංහ, හස්ති, නාග හෝ වාමන රූප කැටයමින් විසිතුරු කොට ඇත. පියගැට පෙළේ දිග ප්‍රමාණය අනුව කොරවක් ගලේ ප්‍රමාණය හා දිගේ ස්වභාවය තීරණය වී ඇත.

අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු විහු

විහාරස්ථානයක ඇති පිළිමගෙය කලාගාරයකි. එය මූර්ති හා කැටයම් කලාවෙන් මෙන් ම විහු කලාවෙන් ද පොහොසත් වූවකි. බෞද්ධ සිතුවම් මඟින් ජනතාවට බෝසත් චරිතය හා

i s s Ñ; %

, úydrfhaúHdor
f, fkaÑ; %l a

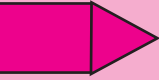
බුද්ධ චරිතය පිළිබඳ දැනුම ලබා දෙමින් ශ්‍රද්ධාව වර්ධනය කෙරෙන අතර ඔවුන්ගේ ජීවිතවලට ආදර්ශ ලබා දීමක් ද සිදු කෙරේ. පොතපතින් ලබා දෙන දහම් දැනුම වඩාත් පැහැදිලි ව සිතුවම් මගින් ලබා දීමට ද බෞද්ධ කලාකරුවා සමත් වී ඇති බව පැරණි සිතුවම් අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පැහැදිලි වේ.

බෞද්ධ සිතුවම් කලාවේ ආරම්භය ද අනුරාධපුර යුගය දක්වා ඇතට දිවෙයි. වංශකතා සාහිත්‍යය මගින් ද මේ යුගයේ සිතුවම් පැවති ස්ථාන හඳුනාගත හැකි ය. නමුත් මෙම යුගයට අයත් සිතුවම් වර්තමානයේ හමු වන්නේ ස්ථාන කිහිපයක පමණි. ඒ අතර “සීගිරිය” හා “හිඳගල” විශේෂ තැනක් ගනී. ඉන්දියාවේ පැරණි අජන්තා සිතුවම්වලට නෑකම් කියන සීගිරි චිත්‍ර ඵකල සිතුවම් කලාවේ අපූර්වත්වය පෙන්නුම් කරන්නකි. පැරණි බෞද්ධ අරාම හා ලෙන් විහාරවල සිතුවම් මෙයට සමගාමී ව ඇඳ ඇති බව පැහැදිලි ය. හිඳගල විහාරස්ථානයේ දැනට මැකී ගොස් ඇති සිතුවම් සීගිරි සම්ප්‍රදායට අයත් වූවකි.

පොළොන්නරු යුගයේ පැරණි ම සිතුවම් පැවති ස්ථාන ලෙස මහියංගණ ස්තූපයේ ධාතු ගර්භය, දිඹුලාගල ලෙන් හා තිවංක පිළිමගෙය හඳුනාගෙන ඇත. මේ ස්ථානයන්හි පැවැති චිත්‍රවල බෝධිසත්ව චරිතයේ හා බුද්ධ චරිතයේ විවිධ අවස්ථාවන් නිරූපණය කෙරේ. ඒ බව දැනට ශේෂ වී ඇති සිතුවම් කොටස් තුළින් හඳුනා ගත හැකි ය. විශේෂයෙන් මේ යුගයේ විශාලතම චිත්‍රාවලිය දක්නට ලැබෙන්නේ පොළොන්නරුවේ තිවංක පිළිමගෙයයි. මහ පැරකුම්බා රජු විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයේ පිළිම ගෙය මේ නමින් හඳුන්වා ඇත. මෙහි ගර්භගෘහයේ ඇති සිතුවම් තුළින් බුද්ධ චරිතයන් අන්තරාලයේ ඇති සිතුවම් මගින් ජාතක කථාන් නිරූපණය වේ. එම සිතුවම් අතර බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙව්ලොව සිට සංකස්සපුරයට වැඩම කිරීම ද සස, වෙස්සන්තර, සාම ආදී ජාතක කථා රැසක් ද

දක්නට ලැබේ. මේ සියලු කරුණු තුළින් පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ එකල දියුණු විත්‍ර කලාවක් පැවති බවයි.

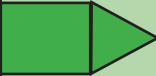
ලොවක් මවිතයට පත් කරන විවිධ කලා නිර්මාණවලින් පොහොසත් මෙම පින්බිමේ පිහිටි පූජනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම ලාංකික අප සැමගේ ම යුතුකමකි. එය තනි පුද්ගලයෙකුට හෝ ආයතනයකට පමණක් කළ හැකි කාර්යයක් නොවේ. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවට හා සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණ අරමුදලට පමණක් මේවා ආරක්ෂා කිරීම අපහසු ය. අද දවසේ ජීවත් වන අප මේවා ආරක්ෂා කිරීමට නොපෙළඹුණහොත් මතු පරපුරට අතීත උරුමයන් දැක ගැනීමේ අවස්ථාව අහිමි වනවා පමණක් නොව වසර දහස් ගණනක අපේ ප්‍රෞඪ ඉතිහාසය තහවුරු කරන ජීවමාන සාක්ෂි ද අහිමි වේ. ඒ නිසා හැකි සෑම අවස්ථාවක ම මේවා ආරක්ෂා කිරීමට යොමු විය යුතු ය. ඇතැම් විට අපගේ නොසැලකිලිමත්භාවය නිසා ද මේවා විනාශ වන අවස්ථා දැකිය හැකි ය. මේ ස්ථාන වන්දනාමාන කිරීමට හෝ දැක බලා ගැනීමට ගිය විට පැරණි ගඩොල් බැම් මත ඇවිද යාම, එම ස්ථාන කුරුටු ගැම, පැරණි නිර්මාණ හෝ ගඩොල් මත වාඩි වී සිටීම කිසි සේත් නොකළ යුතු ය. මෙම ස්ථානවල ප්‍රසිද්ධ කොට ඇති උපදෙස් ප්‍රචාරණවලට අනුව ක්‍රියා කිරීමට අප සියලු දෙනා ම යොමු විය යුතු ය. ඒ මගින් පෞරාණික වස්තූන් හා කලාත්මක නිර්මාණ ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම ද අප වෙතින් ඉටු වන්නේ ය.

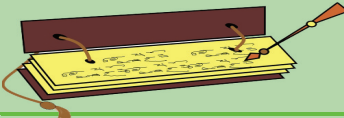
සාරාංශය

මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ ලංකාගමනයත් ඉන් පසු ව සංසමිත්තා තෙරණිය ඇතුළු අටළොස් කුලයක පැමිණීමත් සමග මෙරට ජනතාවට දායාද රැසක් උරුම විය. ඒ අතර කලා ශිල්ප එක් දායාදයකි. විත්‍ර, මූර්ති, කැටයම් හා ගෘහනිර්මාණ කලාව එහිලා ප්‍රධාන වේ. මෙම පාඩම තුළින් මූර්ති කලාවට අයත් ප්‍රධාන නිර්මාණයක් වූ බුද්ධ ප්‍රතිමාව හැර අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවලට අයත් සෙසු කලා ශිල්ප පිළිබඳ ව සැකෙවින් තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත. ලොවක් මවිතයට පත් කරන අපේ උරුමයන් ලාංකිකයන්ගේ ප්‍රෞඪ ඉතිහාසය ඉදිරිපත් කෙරෙන අලිබිත සාක්ෂි වේ. එබැවින් පෞරාණික උරුමයන් අගයන අතර ඒවායේ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම ලොකු කුඩා අප සැමගේ ම යුතුකමකි; යුග මෙහෙවරකි.

ක්‍රියාකාරකම

1. ස්තූපයක ආකෘතියක් ඇඳ එහි අංග නම් කරන්න.
2. අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු සඳකඩ පහණෙහි ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කම ලියන්න.
3. මුරගලේ ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට සංවර්ධන අවස්ථාව දක්වා දක්නට ලැබෙන කැටයම් නම් කරන්න.
4. ගෘහ නිර්මාණ, චිත්‍ර හා කැටයම්වලට අදාළ නිර්මාණ වෙන් වෙන් ව හඳුනා ගෙන පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ගෘහ නිර්මාණ	චිත්‍ර	කැටයම්

පැවරුම

1. අනුරාධපුර පොළොන්නරු යුගවල ගෘහ නිර්මාණ, චිත්‍ර හා කැටයම්වලට අදාළ ව තොරතුරු, සිතුවම් හෝ ඡායාරූප ඇතුළත් කරමින් කුඩා පොතක් සකස් කරන්න. එයට සුදුසු නමක් ද යොදන්න.